

Nr 138.

Godkänd av första kammaren den 21 maj 1915.

Godkänd av andra kammaren den 21 maj 1915.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av 9 § i förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

(Bevillningsutskottets betänkande nr 31.)

Till Konungen.

Genom en den 16 april 1915 dagtecknad proposition, nr 151, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga ett vid propositionen fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av 9 § i förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Såsom chefen för finansdepartementet enligt ovannämnda statsrådsprotokoll framhållit, erfordras särskilt medgivande från aktiebolaget svenska tobaksmonopolets sida för att staten, vid bifall till förevarande proposition, skall få sina av författningsändringarna orsakade utlägg av monopolbolaget ersatta i samma ordning, som enligt det med bolaget avslutade kontraktet rörande monolets utövning gäller beträffande övrig av staten i samband med monolets införande till enskilda utbetald gottgörelse. Enligt vad vid ärendets behandling inom riksdagen inhämtats, har den stämman, som hållits med monopolbolaget

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 14 saml. 56 häft. (Nr 138—142.) 1

den 4 innevarande maj, på förslag av bolagets styrelse, lämnat sådant medgivande.

Propositionen innehåller bland annat förslag till stadgande därom, att vad arbetare, som är ersättningsberättigad enligt ersättningsförordningen, kan få uppbära i arbetslöshetsunderstöd av statsmedel, efter det monopolet trätt i kraft, skall avräknas på honom tillkommande ersättning. Såsom skäl för sistnämnda stadgande har departementschefen framhållit, att, då den ersättning, som enligt nämnda förordning tilldelas arbetare, vore avsedd att hålla honom skadeslös för mistad anställning inom tobakshanteringen efter monopolets ikraftträdande, det syntes vara riktigt, att vad ersättningsberättigad arbetare kunde få uppbära i arbetslöshetsunderstöd av statsmedel efter den 31 maj 1915 avräknades på honom tillkommande ersättning.

Enligt vad upplyst blivit, lär utbetalning av ersättningar icke kunna väntas äga rum, förrän avsevärd tid förflutit efter det monopolet trätt i kraft. Vid sådant förhållande och särskilt med hänsyn därtill, att de tobaksarbetare, som icke bliva efter monopolets ikraftträdande antagna i monopolbolagets tjänst, måste antagas till stor del tillhöra sådana kategorier av arbetare, för vilka avsevärda svårigheter kunna uppstå att vinna annan anställning, har riksdagen av billighetsskäl beslutat sådan ändring av Eders Kungl. Maj:ts förslag i förevarande del, att å ersättning avdrag skall göras endast för arbetslöshetsunderstöd, som arbetare erhållit efter den 31 augusti 1915. Givetvis kan härigenom icke föränledas, att någon kommer i åtnjutande av arbetslöshetsunderstöd efter den tidpunkt, då han uppburit eller ägt uppbära ersättning.

I övrigt har riksdagen icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag.

Riksdagen får sålunda för Eders Kungl. Maj:t tillkännagiva, att riksdagen, som icke kunnat oförändrat bifalla Eders Kungl. Maj:ts med propositionen nr 151 framlagda förslag till ändrad lydelse av 9 § i förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket, antagit samma förslag med den ändring härvid fogade bilaga utvisar.

Stockholm den 21 maj 1915.

Med undersätlig vörndnad.

*Bilaga.***Förslag**

till

förordning om ändrad lydelse av 9 § i förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Härigenom förordnas, att 9 § i förordningen den 15 december 1914 om vad iakttagas skall i avseende å införande av statsmonopol å tobakstillverkningen i riket skall erhålla följande ändrade lydelse:

- 1 mom. Personlig ersättning — — — för hans tobakstillverkning.
- 2 mom. Såsom villkor — — — från anställningen skild.
- 3 mom. Ersättningen utgår, på sätt här nedan sägs, med vissa gånger medeltalet av den vederbörligen styrkta årsinkomst (*medelårsinkomst*), vilken för de två närmaste kalenderåren före monopolets ikraftträdande verkligen åtnjutits eller, i det i 1 mom. b) avsedda fall, såsom avlöning beräknats för de två sista år, som i där omförmälda uppskattning ingått; dock att, om person, tillhörande någon av de i 1 mom. a), d) eller e) omförmälda kategorier ersättningstagare, med hänsyn till de under senare delen av år 1914 rådande försämrade arbetsförhållandena inom tobaksindustrin sådant påyrkar, såsom utgångspunkt för beräkning av hans medelårsinkomst må tagas åren 1912 och 1913. Vid beräkning av medelårsinkomsten tages ej hänsyn till sådan förbättring av avlöningsvillkoren, vilken inträtt efter år 1911, för så vitt ej giltiga skäl för dylik förbättring prövas hava förelegat.
- 4 mom. Till de — — — *fem* gånger medelårsinkomsten.
- 5 mom. Till person — — — *fyra* gånger medelårsinkomsten.
- 6 mom. Till person — — — ovan angivits.
- 7 mom. Centralkommissionen må — — — av livränta.

8 mom. Har person, tillhörande någon av de i 1 mom. a), d) eller e) omnämnda kategorier ersättningstagare, blivit, efter den 9 september 1914 och innan monolet trätt i kraft, utan eget förvällande skild från sin anställning, vare han ändock berättigad till den ersättning, som till honom enligt vad i denna paragraf sägs skolat utgå, i händelse han vid monolets ikraftträdande varit vid sin anställning bibehållen.

9 mom. Å ersättning, som enligt denna paragraf tillerkännes tobaksarbetare, skall avdrag göras för arbetslöshetsunderstöd, som han för tid efter den 31 augusti 1915 må hava erhållit av statsmedel.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift från trycket utkommit i Svensk författningssamling.
